

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id euidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:

BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:

KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytöszdékben.

A nemzet napszámosai.

(—s—k.) Szomorú esztendő ez az idej. A tanítóknak kétszeresen az. Eddig legalább a remény táplálta őket, most annak is vége. Azt remélték, hogy fizetés dolgában legalább az irnokok sorába jutnak. Csalódtak. Eddig a bányászok és gyári munkások bérét kapták fizetés gyanánt, ezentul az állami altisztek és szolgálkall lesznek egy rangban.

Sehol a világon olyan nyomorult sorsuk nincs a tanítóknak — mint Magyarországon. El-facsarodik az ember szíve, ha a külföle államok tanítóinak fizetéséről egy-egy kimutatás a kezébe kerül.

Alsó-Ausztriában a tanítói fizetések minimuma nagyobb — mint nálunk a legnagyobb fizetés. Hát olyan semmitörök a mi tanítóink, hogy minde-re jut az ország pénzéből, csak nekik nem?! Hiszen a társadalom ugyszólván mozogni sem tud a tanítók nélkül. Nem mint tanítókról, hanem mint társadalmi emberekről beszélnek. Nézzük csak. Tudnak-e pl. városunkban valami estélyt, hang-versenyt, ünnepeket rendezni a tanítók nélkül? Fejt-e ki valamelyik társadalmi osztály a közér-dekért (hivatalán kívül) akkora munkásságot mint a tanítóság.

És mégis nyomorognia kell!

Úgy tűnik fel, mintha a társadalom, amely annyiszor igénybe veszi őket, immár méltányolni kezdené — legalább szóval! — nagy nemzeti misz-

szíjokat. Anyagi méltánylásra azonban alig számíthatnak.

Székesfehérvárnak pl. olyan kiváló tanító-testülete van, hogy Bpsten sincs külön. És?! És — aki csak teheti, akit még elszakíthatlan láncok ide nem kötnek — menekül innen. Lehe-tetlen, hogy a tanítók sorsát intézők ne érezzék a mostani helyzet tarthatlanságát.

Végre is józanul gondolkodó fővel nem lehet állítani, hogy a társadalom gerincei: a tanítók, akik 12—14 éven keresztül jártak iskolába, amíg oklevelüket megkapták, az alig irni-olvasni tudó szolgálkall egyenlő fizetést érdemelnek!

Azonban, hogy ez így van, abban a tani-tók maguk is hibásak.

Miért szerénykednek, mikor lépten-nyomon tapasztalják, hogy a szerénység a mai világban fabatkát sem ér. Vagy talán azért nem állnak sarkukra, mert a még náluk is nagyobb képzet-séggel bíró káplánoknak még annyi fizetésük sincsen? Ez az álláspont részben helyes csak: ha nincs mit ennem, egy cseppet sem vigasztal, hogy más is nyomorog.

Katolikus tanítókról beszélnek, azokról, kik-nek legtöbb okuk van a panasza. Ők a legelé-gedetlenebbek. És ezen elégedetlenségükben leg-előbb a főpapságot ócsárolják. „Duskalkodnak a vagyonban, mi meg nyomorgunk!” Pedig nem a főpapság az oka a tanítók rossz helyzetének. Gondolják meg az elégedetlenkedők, hogy ezek-

hez a „dús“ javadalmakhoz hányan tartanak igényt s hogy a főpapok nem szabadkőművesek, akik „titkos“ jótéteményeiket világáig kürtölik. Hány püspököt, főpapot említsenek, akik 100 ezre-ket áldoztak a tanügyért. Aztán meg a papi kon-gruára is nagyon sok lelkes tart számot.

De hát amily okatlan ez a vád, épp oly jogtalan is. Végre is az iskolák tulajdonosai és fentartói nem a püspökök és főpapok, hanem a hitközségek. És mindezekben felül, ha egy állam-nak „nem jut pénze“ a tanítók fizetésének fel-emelésére, annak a néhány főpapnak zsebtől remélnék annyi „főlötség“-et?

A tanítókon csak az egész nemzet segíthet. Csakhogy a mai liberális világban nálunk az „állam“, a „nemzet“ a kormány. Hiszen ha valaki állami szolgál, az annyit tesz, hogy a kor-mány eszköze.

Pedig a liberális kormánytól nincs mit vár-niok a tanítóknak. „Financiális és politikai okok állják utját az államosításnak.“ Tudják, mik azok a politikai okok? Pár évvel ezelőtt komolyan tárgyalták a miniszteriumban a tanítók fizetés-kérdését. Maga a miniszter az emelés mellett volt. Ekkor az egyik miniszteri tanácsos így okosko-dott: „Ha a tanítóknak fizetést adunk, az ördög sem bír velük; pedig nagy hatalom van a ke-zükben, hiszen a nép emberei!“ Ez a liberális kormány politikája. És még egy: „Ha nemzeti-ségi iskolákat államosítanak, minden nemzetiségi képviselő itt hagyja a kormánypártot.“

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Uti élmények.

Meguntam a 30—40 fokos forrássággal való pihenés nélküli küzdelmet, kifáradtam a minden-napiság ideget ölő szárazmalmában s menekülni kívántam a fehérvári porfelhők gomolygából. Új vidéket, új arckokat, kívántam látni, ózondús le-vegővel akartam tudómet megtölteni, hogy új erőt, új életkedvet merítssek a munka folytatására.

Két héttel ezelőtt utra keltem a steyeri és tirolai bércek irányában. A ki egyszer beleszagolt az utazásba, méltányolni tudja lelkem örömét, mi-kor a robogó gőzkocsi kerekeit magam alatt za-katolni éreztem. A kék Balaton zöld vizét alig élvezhettem, a sanyaru aratás gyümölcsét nem is értem rá nézni: annyi ismerős, annyi jóbarát környékezett, hogy szinte észrevétlenül jutottam Nagykanizsáig. Ott egy újabb régi ismerőssel ga-balyodtam beszélgetésbe. Schilhan bátyánk, az örökké mosolygó, az örökké jókedvű masiniszta karjai közé omlottam. Megindult köztünk a be-széd árja s csakhamar kivettem a jó urból, hogy ismét 17 új találmányon törí a fejét. Nem elég

neki, hogy kitalálta a váltóbiztosítást (vasuti vál-tót értek), a mely nevét máris világszerte ismerté tette, pihenni nem tud, sőt a siker újabb szár-nyakat adott örökké tervező. kombináló fanta-ziójának. Beigérte, hogy legközelebb olyan üst-emészlő készüléket talál ki, a mely megment bennünket a vasutakon ránk omló fekete füstöl s ez tán — legalább a Dél Vasut vonalain — úgy utazunk, mint a léghajón.

— Istenem! — sóhajtottam — milyen kár, hogy az ilyen zseniális eszű embereket elviszik tőlünk Fehérvárról. Még utóbb kitalálta volna, hogy mint lehetne Fehérvárnak haladnia a nélkül, hogy pótdóját emelne.

Zalaszentmihályon megpihentem. Lehet-e-len volt megtagadnom, hogy Dornis barátom fé-nyes ábrázatjában ne gyönyörködjem, a ki tel-jesen átadta magát a gondnélküli vakációzás édes örömeinek. Volt is öröm, hogy Izraelben se nagyobb.

Wiener-Neustadtól lefelé kanyarodtam, hogy a bájos Semmeringet élvezhessem. Öszin-tén megvallom, nem könnyen találok vidéket, melynek szépsége annyi újat tudna lelkem elé tárni, a melyhez hasonlóan eddig nem gyönyör-ködtem. A magyar északi felföld, Ausztria, Schweiz, Olaszország, Franciaország legszebb vidé-

kei lennének legvadregényesebb tájainak szemlé-löje voltam. De hiszen a természet örökké szép s ha százszor újra látjuk, százszor taláunk benne olyasmit, a mi elragad, a mi gyönyörűséggel tölti el lelkünket. S ha a magam lelkében nem lett volna fogékony talaj a szépek élvezésére, rám ragadt volna attól a két némettől, a kik velem egy szakaszban utazva, az elragadtatás Csimbo-rasszójan szárnyaltak. Valóságilag schwärmoltak. Az egyik a fehér-sárga szakálával hasonlított egy öreg kanárhoz. Nem győzött eleget csicseregni, mikor a vonat elé Glognitznál egy óriási mozdonyt fogtak, hogy a remek meredeken fölfelé szállíton bennünket. A másik valószínűleg — sör-, vagy malátagyáros — akkorákat fújt a lékese-gédtől, hogy szinte az ablakpárkányba kapaszkodtam.

A természet Ura csodálatos művészzel szórta szét az óriási sziklatömböket egymás te-tejébe. A sok meredek, karcus, felhőket hasogató sziklaalakzatot látva sokszor szinte önkéntelenül jöttem arra a gondolatra, mintha cukorsüveg ki-állításban volnék. A legtöbbnek oldalát balzsamos illatot lehelő fenyűerdők ékítik s épen nem cso-dálja az ember, ha a kanyargó ut mellékén csi-nosnál-csinosabb, és izlésesnél-izlésesebb villákat

Papp Károly

selyem-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárat a Megyeház-utjáról.)

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák,
menyasszonyi kelengyék, függönyök, végárúk,
valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. —
Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti ki-
szolgálatot ígérek. 2721 156-40

Mai lapunk 4 oldal.

Itt eljuttottam ahhoz a ponthoz, amely világozást megmutatja a boldogulás útját.

Nem a fűpapok a szülőkbe, hanem a kormány, amely a politikai okokból útját szegi minden fizetés-javításnak, amely különbséget tesz állami és felekezeti tanítók között. Amely országban a *kezeslény párt* kormányoz, nem ilyen nagyaráú a tanítók helyzete.

Amig a liberalizmustól a tanítók semmi jót sem várhatnak, addig a néppárt már eddig is eleget küzdött érdekükben. Ha a hitük szent ügyéért való lelkesedés nem sarkalná is őket, a saját anyagi érdekük követeli, hogy az egyetlen katolikus pártot támogassák.

Ne húzódjának tehát vissza, hanem érvényesítsék azt a „hatalmat”, amely miatt a kormány minden fizetés-emelési mozgalomnak nyakát szegi, a néppárt érdekében, és akkor — bizonytalanságom! — üggyük diadalra jut.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** *Szűgyény-Marich* László berlini nagykövét szombaton csóóri birtokáról, a hol szabadságidejét tölti, Budapestre utazott, hogy a miniszterelnököt és a földmivelügyi minisztert fölkeresse. E hó 18-án — a német császár meghívására — részt vesz az uralkodónk születésnapján Casselben tartandó diszebeden, de újra visszajön Csóorra, s csak a kereskedelmi szerződés tárgyalásakor tér vissza Berlinbe.

— **A nadapi templomszentelés.** Megemlékezünk arról a pompás templomról, a mely Nadapon nagyrészt gróf *Czirák* Antal val. b. t. tanácsos ó nagyméltósága áldozatkészsége folytán épült. Az ünnepélyes felszentelés — a mint értesültünk — e hó 7-én, azaz vasárnap fog végbemenni. Az ünnepélyes aktust dr. *Városy* Gyula megyéspüspök fogja végezni. Ó méltósága, a ki miult hét péntekje óta teési birtokán üdül, pén-teken tér vissza székvárosába, ahonnan valószínűleg még szombaton Nadapra utazik.

— **Eljegyzés.** Halbach Győző, sárkereszturi tanító eljegyezte Graffy Erzsike kisasszonyt, néhai Graffy István volt sárkereszturi püsp. urad. intéző bájos leányát.

szemléhetünk. A vonat szinte csikorog az erőlködésben, a mint fölfelé halad, a mozdony nagyokat pöfög s lármája hangos visszhangot ver fel a néma csendben álló erdőeség fái s az acélkemény sziklafalak között. Itt-ott egy-egy régi vár omladozó falai emlékeztetnek a mult vitézi idők letűnt nagyságára. A magasiat tetőpontján terül el Semmering. Hotelei magasan kiemelkednek a fenyvesek sötétzöld lombzatából. Az üdülés után vágyó emberek serege mint a méhraj lepi el a pompás helyet. A gyenge tüdők, a megrongált idegzetek pihenést, gyógyulást remélnék és várnak a természet pazar pompájában.

Semmeringig a vadregényesség gyönyörködött. Aztán mintha a természet kifáradt volna a nagy ajándékosztásban, hirtelen megváltozott minden. Szelid, békés vidék vett körül. Az ég felé meredő sziklák gömbölyded hegyekké, majdnem dombokká változnak. Az alagutak sűrű egymásutánja elmarad, a vonat gyorsan robogva szálguld lefelé s délre már feltűnik a bájos Graz közepén a festői Schlossberggel.

(Folyt. köv.)

— **Arató ünnep.** Pompásan sikerült ünnepélynek volt színhelye a mult vasárnap Nagyláng község. Gróf Zichy János uradalmának arató-népe azon a napon ünnepelte a szerencsésen befejeződött aratás öröminnépét. Zászlós, virágokkal ékesített kocsiokon, viz nótaszóval vonultak be Tács, Csösz, Lok vizta aratói és uradalmi cselédsége, a kikhez a nagylángiak is csatlakoztak. A fehér gyolcsruhás fejérmegyiek közé festői tarkaságban vegyült bele a mezőkövesdi aratók virágos, pazar díszű öltözéke. Rövid idő alatt körülbelül négyszázan gyűltek össze az ünnepélyre. Délután 3 órakor megkezdődött az aratók lakomája, melyhez óriási üstökben főzték a paprikást s hordókban szállították a bort és sört. Majd züggő éljenzéstől kísérve megjelent a földes úr, ifj. Zichy János gróf országy. képviselő viruló két falcskájával: Jánossal és Pállal. Nagy György aratógazdának ékes szavai után megható szavakkal fejezte ki örömet a szép ünnepély fölött, a melyet szívesen rendezett, mert a szeretet és a kölcsönös vonzalmat akarta növelni a földesuraság és munkásai között. „Ha volna valami, a mi elválasztana bennünket egymástól — ugymond — a buzaszem az ő hófehér hsz-tével összeköt bennünket s imáink, mikor a Mindenható áldásáért kérjük, osszefok a Mindenható számolyánál. Koszorukat fontatok a föld terményeiből, a koszoru az ő kerekességével, végnélküliséggel jelképezzé a kölcsönös vonzalmat végtelességét, legyen láncszem, a mely egymáshoz fűzze az uraság és cselédsége szívét.” Megható szavakkal magyarázta a „cseléd” szó jelentőségét, mely a „család”-ból származott, mert a régi jó világból a gazda cselédjét a család tagjainak tekintette, szerette és gondossága ugy gondoskodott róla, mint családja tagjáról. Ma sok tekintetben megváltozott a régi jó viszony. Pedig ő még mindig ugy tekint a földet, mint a virágot s a munkást mint a méhet. A méh összegyűjtö a nézet a virág kelyhéből. Megel belőle ő is és jut a virág gazdájának. Öszinte szívvel szereti a munkásnépet és sokkal többre becsüli, mint akárhány kényes uri kezét, a melyhez nem a becsület és tisztesség tapad. Aztért hozta magával gyermekét, hogy azok is tanulják megbecsülni a becsületet, igazlelkű magyar népet s ebben a szeretetben és becsülésben nőjenek nagyra. Züggő éljenzés követte a pompás beszédet s nem egy szem könnyektől csillogott hatása alatt. Nagy György aratógazda lendületes szavakkal köszönte meg az uraság jószágát, az aratóleányok átnyújtottak a díszes koszorukat, majd az egész tömeg elénekelt a himnuszt s a gróf jó ideig barátságosan beszélgetve népével, gyönyörködve a ropogós magyaros táncban, azok éljenzésétől kísérve vonult vissza, a kik még a késő éjjeli órákig vidám hangulatban töltötték az időt.

— **Lelkészszerzés.** Az ev. ref. egyház vasárnap délelőtt Pálffy Károly főgondnok elnöklete alatt közgyűlést tartott, amelyen világossá lón — amit mi már jelezünk — hogy a hitközség tagjainak több mint $\frac{3}{4}$ -a Miklós Géza falubattyáni lelkeszszerző óhajja a megürült lelkeszi állást beöltetni. Így tehát Miklós Gézát — a többségnek eme megnyilatkozó bizalma folytán — egyenesen meghívják az állásra.

— **Erdőeség.** Nagy rémületet keltett s csak a véletlen szerencsének köszönhető, hogy nagyobb veszedelem nem érte a székesfehérvári egyházmegyeyei püspökséget. Tegnap d. u. a teési erdőből felgomolygó sűrű füstfelhő jelezte, hogy ég a fehérvári püspök erdeje. Fialat öt esztendősz vágásban, a Várpalota felőli részen, a hegy oldalában támadt a veszedelem. Messze vidéken tudomást szereztek róla s a várpalotaiak, az ösküiek a teésiek válvtett erővel fektették neki az oltásnak. Sikerült is eléjét venni a baj tovatérjedésének s így a veszedelmet rövid idő alatt teljesen lokalizálták és az uradalmat megmentették minden jelentősebb kártól.

— **A pénzügyigazgatóság köréből.** Zsolnai *Plossék* Ferenc, min. tanácsos, kir. pénzügyigazgató — a mint ismeretes — legközelebb megérdemelt nyugalomba vonul — s a mint bennünket értesítettek — e hó 7-én válik meg véglegesen állásától. Helyét *Turján* József, eddig pestvidéki helyettes pénzügyigazgató foglalja el s hivatala átvételére a legközelebbi napokban érkezik városunkba. Ismereti szerint városunk társadalma egy igen előkelő, művelt és disztignált uriembert fog benne nyerni. Helyébe lannenthal *Merzich* Lajos lovag, pénzügyi tanácsos, helyettes pénzügyigazgató megy a pestvidéki pénzügyigazgatósághoz. *Merzich* helyét pedig *Stuller* József pénzügyigazgatósági s. titkár fogja elfoglalni, a ki jelenleg a m. kir. közigazgatósági bírósághoz tanácsjegyzői minőségben van beosztva. *Merzich* lovag távozására és *Stuller* József új hivatalának elfoglalására azonban — mint értesültünk — csak október havában fog megtörténni.

— **Szövetkezeti előadások.** A komáromi szövetkezeti középpont a szövetkezeti élet, ügykezelés és a szövetkezeti eszme terjesztése céljából a csakvári földmives iskolánál levő néptanítói szaktanfolyamon előadásokat rendezett. Az előadásokat Székely Antal, a komáromi szövetkezeti középpont ügyvivő titkára tartotta.

— **A veszprémi kiállítás.** A veszprémi kiállítás munkálatai befejezésükhöz közelednek. Impozáns lesz az ós Bakonyi termékeit magában foglaló és az összes veszprérmegyei erdő-birtokok által adott anyagból épült, 33 méter magas bakonyi pavillon, mely előtt szerénykedve húzódik meg színes kupolájával a borászati csarnok, melyben a híres somlyai és balatonmelléki bor-különlegességek lesznek kiállítva. Az iparcarnok is tető alatt áll, mellette a bakonyi híres háziipar-pavillon és odébb a balatoni halászatú pavillon készül. A kiállítás ideje alatt vasuti motor-kocsik fogják a személyforgalmat Budapest—Kis-Cell—Győr—Veszprém között lebonyolítani, mely motorforgalmat Hieronymi miniszter a veszprérmegyei gazdasági egyesület kérésére a kiállítás idejére által kísérletképen helyezett fogalomba.

— **Érettségi pótlo- és javító vizsgálatok.** A székesfehérvári tankerülethez tartozó középiskolák pótlo- és javító érettségi vizsgálatai a székesfehérvári főgimnáziumban szeptember hó 9-én, a székesfehérvári főreáliskolában pedig szeptember hó 10-én fognak megtartatni.

— **Halálozás.** A kegyetlen halál ismét egy fiatal, tetterős, szép reményre jogosító férfi életét ragadta el: Scheftsik Jakab ügyvédjelölt 23 éves korában, Bicskén elhunyt. A kiváló szorgalmu és tehetségtű ifju nemcsak a székesfehérvári középiskolai tanulók közül tűnt ki, de az egyetemen is az első köze tartozott. Haláláról a megsomorodott család az alábbi jelentést adta ki:

Scheftsik András és neje Prokesch Mária, mint szülők, Antal, Margit, János, Irma, Irén, Endre, mint testvérek, Blauhorn Irén mint menyasszonya, valamint a nagyszámu rokonság, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy forrón szerették fiuk, testvérük, illetve vőlegénye: *Scheftsik* Jakab ügyvédjelölt folyó hó 30-án d. u. $\frac{1}{2}$ órakor, életének 23-ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után az Urban elhunyt.

A megboldogult temetése augusztus hó 1-én délután 3 órakor folyt le nagy részvét mellett, Bicskén.

— **Becsületés „elvezető” kerestetik.** Babay Józsefné várkörúti lakos tegnap d. e. a piacon egy 20 koronás bankjegyet alált, s azt a rendőrségre vitte. A pénz elvezetőjéről eddig csak annyit tudnak, hogy fiatal cselédeleány. Egy cseléd leány t. i. tegnap sirva kereste a 20 koronáját. Akkor még a becsületés megtaláló hiányzott, most meg az „elvezető”-t keresik.

Szlanyinka Ferenc

Térírszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca 1. szám.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáratom a legfinomabb tavaszi és nyári angol és hazai szövetekből. Vállalkozom mindennemű úri, egyen- és papi-ruhák legutányosabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

Nyilatkozat.

Dr. Lurja Aladár, a Székesfehérvár és Vidéke szerkesztője lapjának legutóbbi számában „Ostrombaság” cím alatt csekély személyemet veszi céltáblának s doronggal óhajtat lesújtani árva fejemre. Őszintén megvallom, hogy sohase ringattam magamat abban a téves hitben, hogy Lurja ur hírlapírói talentumát csak távolról is megközelíthetném. Városszerte ismeretes az a korszakalkotó munka, a melyet az ő zsenialitása végzett, az a népszerűség, melyre szert tett, mióta a t. spenótlap (pardon! parajlap) kezére licitálódott; az a sok babér, melyet marokkál tépett le a spenótírdalom illatos berkeiből. Ezek után nem áhítottam arra, hogy a hírlapírás terén egészen az ő zsenialitása magaslatára jussak. Ha összetűztünk, az nem személyi okból történt s a személyeskedést ő kezdte, a mire én — első felindulásomban talán a kelleténél erősebben válaszoltam. Csudálkozom rajta, hogy annyira a szívére vette, holott tudomásom van róla, hogy az én kitételimmél sokkal erőteljesebbeket, az én csekély személyemnél sokkal nagyobb embereket ajkáról visszhang nélkül zsebébevágott. Ezek tehát felháborodása miatt zudul oly elemi erővel személyem ellen, igazán nem tudom megérteni.

Sorai közt van azonban egy kitétel, amelyben azt mondja, hogy támadásom már csak azért sem érintheti az ő személyét, mert már többek előtt *kiutasított szerkesztői helyiségéből*.

Egyetlen egyszer voltam Lurja Aladár dr. szerkesztői helyiségében s bármint erőltetem is emlékezetem azokra nézve, a mik ott történtek, más konklúzióra nem juthatok, mint hogy a t. szerkesztő ur — leggyengébb szóval: utólagos nagyási mániában szenved. Mert a dolog így történt: Mikor a Fejérmegyei Napló szerkesztőségébe léptem, elmentem a Sz. és V. szerkesztőségébe is vizitálni. Lurja dr. erre e szavakkal fogadott: „Igazán nem tudom, minék köszönjem ezt a szerencsét, de az igazat megvallva, ez a látogatás engem nagyon zseniánt helyzetbe hoz, mert az igazat megvallva, én az ön bemutatkozására olyan hangon fogok írni, a mi köztünk minden érintkezést kizár.” — „Bocsánat — mondtam — én nem személyeskedtem.” — „Hát én sem személyeskedem, csak méltatom a cikkét.” — „A mint tetszik. Különben mindenki úgy ír, a hogy tud, a hogy akar és a hogy mer! Ajánlom magamat!” — „Aláiszolgálja!” — felelte ő, és kézfogás nélkül elváltunk egymástól.

Ez volt egyetlen találkozásunk története. Se több, se kevesebb. Mindezt nem azért mondom el, mintha „nagybecsű” ismeretsége pótolhatatlan volna rám nézve, hanem csupán az igazság okáért.

Egyébként megjegyzem azt is: bárki állana velem elvi ellentétben, ha az illendőség szabályaihoz alkalmazkodva meglátogat, e látogatást visszautasítani neveltségnek tartanám és még nagyobb neveltségnek ezzel a neveltségellel dicsekedni. Jó napot!

Székesfehérvár, 1904. aug. 2.

Ketskés Elek,

a Fejérmegyei Napló segédszerkesztője.

— **A Polgári Dalkör mulatsága.** Sikerült mulatságot rendezett a Polgári Dalkör múlt vasárnap. A Csontos-féle vendéglő kerthelyisége zsufolóság megtelt. Az érdekesnek ígérkező műsor csakugyan megfelelt a várakozásnak. A tombolajáték adott okot egy kis zavarra, de ebben csupán némely kapzsi ember a hibás; a rendezőséget semmi vád nem illetheti. 200-nál több és legnagyobb részben értékes tárgyat jásztottak ki, amelyek között számtalan akadt, amelyik 20—25 koronát is megért. A jökevényt különben csak egyes oda nem való alakok próbálták megzavarni; de azok is eredménytelenül. — A tánc csak napfelkelte után ért véget.

— **Panasz a városi fürdők ellen.** Egyik másik lapársunk erős hangsúlyozással emlékezett meg a város kezelése alatt álló fürdők tisztaságáról. Mondjuk, hogy talán az uborkaszézon kitelensége is hozzájárult a felszólalások hangulatához, de az is bizonyos; hogy nem minden alap nélkül sürgette és követelte a tisztaságot. Hiszen ez a közönségnek is érdeke. Polczér Péter gazdasági tanácsos, a ki különben mindig dicsőretet érdemlő buzgósággal szokta teljesíteni a hatáskörébe tartozó teendőket, egy kissé megsokalta az uborkaszézon „érdekeségeit” s hivatalos vizsgálatot kért a fürdőkre, a mely megállapította, hogy a fürdők vize — a rőzsáskerti is — állandóan mozgásban van, a tisztogatás állandóan gondoskodás tárgya, a vize teljesen tiszta (?) s a mennyire a jelen viszonyok között lehetséges, a vezetőség mindent elkövet a nagy számban odatuduló közönség kielégítésére.

— **Fejérmegyei tüzoltó-szövetség ülése.** Vasárnap d. e. 11 órakor, a vármegyei ház kis-teremben tartotta meg Fejérmegyei tüzoltó-szövetsége dr. Burchardi Bélaváry Rezső szö. elnök elnöklété alatt évi rendes közgyűlést. Jelen voltak: dr. Burchardi Bélaváry Rezső szö. elnök, Vida Pál szö. titkár, a vidéki szövetségi tagtestületek részéről: Simon Sándor, a székesfehérvári, Meszlényi Pál a kápolnásnyéki, Szabó István a gánti, Grill Géza a tabajdi, Goldschmied József és Nagy János a csákvári, Turi István a lovasberényi, Káka János a pátkai, Pekarek Ferenc az alapi, Batory József a kálozi, Kardos József az iváncsai, Benkő István a csákerényi, Metzger Ferenc és Dipolt György a móri, Magera Antal és Sziber Sándor a D. V. műhely, Rehus Endre a sóskuti, Kelemen Lajos a sárbai, Kirner László és Meiszter N. a Felmayer-gyár részéről. A gyűlés tárgysorozatából kiemeljük a következőket: Elnök részletes jelentést tett a szöv. múlt évi működéséről, s egyeb nevezetesebb tüzrendészeti intézkedésekről, amelyeket a közg. hatósággal karöltve teljesített. Ezen elnöki jelentés számos felszólalásra szolgáltatott alkalmat, melyek mindannyian a tüzrendészeti viszonyok javítását célozták. Hasznos javaslatokat terjesztett elő Meszlényi Pál országos képviselő, a tüzmentes kázalozásról, Vadas József a cséplőgépek használatának a község belterületén való eltiltásáról, Káka János az uradalmaknak a vizkiszlet tartására vonatkozó mulasztásai, Grill Géza és Pekárek Ferenc a felületes tüzrendészeti ellenőrzés tárgyában, stb. Mindezen felszólalásokban felvetett eszmák nézve az elnökség fog intézkedni. A tüzbiztonság fokozása és a szakértelmű fejlesztése szempontjából örömdetenesen jelentette az elnökség, hogy a legközelebbi napokban a honvédelmi miniszter elrendelte az összes próbacsendőrtök és altiszteknek a tüzrendészeti ismeretben való kiképzését. Ez főleg a községnek tüzrendészeti szempontjából fontos, mert ekként a csendőrben kész tüzoltó nyér a község a megelőző övintézkedések, s szükség esetében az aktív tüzoltás szempontjából is. A szakképzést minél szélesebb körben óhajtván előmozdítani a szövetség, Széchenyi Viktor gróf irásbeli indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy jövő évben Székesfehérvárott *megyei tüzoltó szaktanfolyamot* rendez, amelyre minden községből néhány tagot vesz föl. Elhatározták ezenfelül, hogy aug. hóban tartandó nemzetközi tüzoltó kongresszus alkalmával a Szent István-napi budavári körmeneten, amelyen az összes külföldi kiküldöttek is megjelennek, egy nagyobb csapattal vesz részt a szövetség. A tisztújítás Meszlényi Pál elnöklété alatt folyt le. Maradtak a régi tisztviselők.

* Érdekes, hogy a belügyminiszter másnap — mintha csak az indítványt hallotta volna — egész hasonló értelmű rendeletet bocsátott ki az őssz. alispánokhoz.

Dr. Kovács János ügyvéd irodáját a Kossuth-utcai 18-ik sz. ház emelétére helyezte át.

— **A székesegyház új orgonája.** Pár nap múlva megérkezik a székesegyház új orgonája, hogy üde, tiszta, dallamos hangjával a hívek lelkét Istenhez annál közelebb emelje. Az új orgona a modern technikának az orgona-építés körül felhasznált összes vívmányait egyesíti magában, s így egy csepp költség sem fér ahhoz, hogy a várakozásnak mindenben megfeleljen. A sovén hazafiak tehát (akik mellesleg megjegyezzék: annyit értenek az orgonálásról, mint a harangöntéshez) hiába akarják „német vacak”-nak nevezni, az igazságos kritika csak elismeréssel szólhat róla. Ez különben természetes is, mert hiszen maga Majar Károly atkápanonok, aki pedig e téren is szaktekintély, intenciója szerint épül az új orgona. Hogy a szakértőket is tájékoztathassuk, legközelebb röviden közöljük az orgona berendezését.

— **A műszerészség képesítéséhez kötött ipar.** A keresk. miniszter a műszerészséget, minthogy elsajátítása hosszabb gyakorlatot s bizonyos szakértelmet igényel, a képesítéshez kötött iparágok közé sorozta.

— **Zeneavillan.** Barnai Ignác, a Magyar Király szálloda bérloje a hotel udvarán saját költségén pompásan sikerült, t. félkör alakú zeneavillont építtetett, a hol nagyszámu zenekar is helyet foglalhat. Az első hangversenyt ma tartja a honvéd zenekar a mely hetenkint, esetleg gyakrabban is fog ismétlődni.

— **Nagy különbség.** Beküldi az uraság a kocsisát valamiért a városba. Mikor a kocsis visszakérül, az uraság megszólítja:

— No Józsi, adj számot költségeidről!

— Nagyságos uram — feleli a kocsis — nem tudok pontosan számot adni, mert visszajövet alighanem megcsaltak a vasutas urak.

— Hogy-hogy? csodálkozott az uraság.

— Hát, menet, nagyságos uram, három óra hosszat utaztam, és csak 4 koronát fizettem; jövet meg itthon voltam háromnegyed óra alatt, úgy szaladt velem a vonat, aztán mégis majdnem kétszer annyit vettem meg rajtam.

— **Szomorú történet.** Hauser Teréz pár évvel ezelőtt még a tanítónő-kepzőbe járt. Nemsokára az egyik helybeli kávéház delője lett. Innen valami lélekkutúr különféle igéretekkel Ceglédre csalta, ahol azután eladta. Most a szerencsétlen leány fűhöz-fához folyamodik, hogy szabadítsák ki, mert másként öngyilkossá lesz.

— **A zsebéra mint iránytű.** Eltévedés esetén, különösen ismeretlenebb erdős vidéken, ami pláne testi kimerülés alkalmával akárhányszor gyakorlott turistánál is kellemetlenséget okoz, mindenekeelőtt azt kell megállapítanunk, hogy a térkép mely pontján állunk és hogy az égtájak felől tudjunk tájékozódni. Ezt legkönnyebben elérhetjük iránytű segítségével; ha pedig azt elvesztettük vagy nincs nálunk, akkor a nap állása után kell igazodnunk, mert ismeretes, hogy a nap, ha a legmagasabb állását az égbolton elérte, akkor pontosan délfele áll, miért is a vele ellenkező irányban fekvő északi irányt meghatározhatjuk. A nap többi órára vonatkozólag a zsebéránk is szolgálhat iránytű gyanánt; ha az óra mutatóját ugyanis egészen a látóhatár ama pontjára irányozzuk, mely fölött a nap függőlegesen áll és ha egyidejűleg gondolatban felezzük az ezen irány és az óralap közéjétől a XII-ös számig terjedő irány közötti szöveget, akkor megkapjuk ezzel a felező vonallal az észak-déli irányt, és pedig előlünk a déli, mögöttünk az északi égtájakat.

— **Kettő közül a harmadik.** Anya: Mit szólnál hozzá, ha újra férjhez mennék?

Leány: Én semmit.

Anya: Mégis szeretném tudni, hogy ki örülne ennek jobban te, vagy az új férjem?

Leány: Alighanem az én férjem.

Tollkőnyű nemez kalapok. Tennisz cipők, ingek, övek, mellények. Batisz, nyers selyem, gyapjú turista ingek, rövid batisz lábra valók. Szegzett vászoncipők párja 60 krajcár. Varrott talpu egész finom könnyű vászoncipők párja 1 forint.

Szalma-kalapok, női blous ujdonságok mélyen leszállított árban. Nagy választék sapkák, tricók és szweaterekben — csakis

2727 104-33

Knazovitzky Belanal

*** Székesfehérvár. ***

